

Älykkäät kylät maaseuturahoituksessa Suomen CAP-suunnitelmassa 2023-2027

Marianne Selkäinaho

Maa- ja metsätalousministeriö

Maaseuturahoitus: CAP-suunnitelma: älykkäät kylät

- [www.mmm.fi:
https://mmm.fi/documents/1410837/12210688/Suomen+viimeistelty+CAP-suunnitelma+2023-2027.pdf/667bf7ab-8af6-0afa-8c8e-ef5022178292/Suomen+viimeistelty+CAP-suunnitelma+2023-2027.pdf?t=1658396108940](https://mmm.fi/documents/1410837/12210688/Suomen+viimeistelty+CAP-suunnitelma+2023-2027.pdf/667bf7ab-8af6-0afa-8c8e-ef5022178292/Suomen+viimeistelty+CAP-suunnitelma+2023-2027.pdf?t=1658396108940)
- Sivulla 970: Yhteistyö 07 - Älykäs kylä –yhteistyöhankkeet
- Yhteistyöryhmiä voidaan perustaa ja hankkeita voidaan toteuttaa paikallisina ja alueellisina (seutukunnasta noin maakunnan aluetta vastaaviksi) sekä alueiden välisinä. Älykkäillä kylillä voidaan edistää myös kansainvälistä yhteistyötä muiden EU-maiden kanssa.

Älykkäät kylät kestävän kehityksen edistäjinä

- **Taloudelliset** – innovaatiot: toimenpiteet **nousevien arvoketjujen ja paikallisten taloudellisten klusterien** (sekä maatalouden että muun kuin maatalouden) tukemiseksi (yritystoiminnan kehittäminen), jotka perustuvat paikallisiin hyödykkeisiin ja (potentiaalisiin) suhteellisen edun alueisiin (biotalous, älykkäät turistikohteet jne.). Älykkäät liikenne- ja logistiikkaratkaisut, **älykkäät paikalliset palvelut ja palveluketjut** sekä **älykkäät ruokaketjut, digitalisointi** ja yritysten yhteistyö. Ja **YHTEYDET (laajakaista)** ja erilaiset mallit yrityksille (esimerkiksi sosiaalinen yrittäjyys)
- **Sosiaaliset - innovaatiot kestävien ja laadukkaiden sosiaalisten ja kulttuuripalvelujen** varmistamiseksi. Sijoitukset tulevaisuuden taitoihin. Kaupunkien ja maaseudun yhteydet. **Kestävä hyvinvointi**: vältetään segregatio ja eriarvoisuus ihmisten välillä, parannetaan maahanmuuttajien ja muiden uusien tulijoiden kotouttamista, yhteisöä, elinoloja, kulttuuria, turvallisuutta. Tietämys, tieto - myös hiljainen tieto - kylistä toiminnassa. Monipaikkaisuus ja etätyön tekemisen mahdollisuudet.
- **Ympäristö** - innovaatiot **resurssitehokkuuden** parantamiseksi, **paikallisten energiayhteisöjen** luomiseksi, **hiilijalanjäljen vähentämiseksi**, biologisen monimuotoisuuden lisäämiseksi sekä ympäristövarojen suojelemiseksi. Kunnan viranomaiset, yrityssektorin edustajat, paikalliset asukkaat, tutkimuslaitokset ja asiantuntijat työskentelevät yhdessä kehittääkseen ja räätälöidäkseen uusia kustannustehokkaita ratkaisuja päästöjen vähentämiseksi, etenkin kuljetuksen, asumisen ja ruuan yhteydessä. Vähähiiliset kylät: kiertotalous, kestävä ruoantuotanto ja paikallinen ruoka

Älykäs kylä –yhteistyöhanke

- Kylien tai laajempien yhteisöjen yhteistyöhanke:
 - Kahden tai useamman kylän/yhteisön yhteinen ja konkreettinen suunnitelma sekä sen toteuttaminen = **innovaatiohanke. Väh. 2** toimijaa etsivät **yhdessä ratkaisua haasteeseen**
 - Asiantuntija-apua ja konkreettista tekemistä. Kaksi tai useampi kylä yhdessä tai kylä, kunta ja oppilaitos tai muu asiantuntija yhdessä tms.
- Hanke voi olla pitkäkestoinen sateenvarjo- / teemahanke, mutta **paikkaperustaisuus** vahvana (**place based**) tai **täsmäratkaisu**
- **Hakijana/toteuttajana:** julkis- tai yksityisoikeudellinen **yhteisö**, esim. kyläyhdistys tai muu kylän toimija, yhdistys, osuuskunta, kunta
- Useamman vuoden hankkeita, suunnitelmallista toimintaa ja konkreettisia toimia, **investoinnit erikseen**
- Tukea voi saada jopa 100 % tukikelpoisista kustannuksista
- 5000 euron valmisteluraha mahdollinen

Älykkään kylän mahdolliset vaiheet:

Valmisteluraha (tarvittaessa)

Päähanke / ”strategiahanke”

Suunnitelmaa toteuttavat toimet omina hankkeinaan, esim. investoinnit, linkitys hyrrässä

Esimerkkejä älykkäiden kylien hankkeista:

- Kylän tai muutaman kylän tai kunnan yhteinen biokaasulaitos. Yhteinen suunnittelu, yritysten, maatalojen, ruokapalvelujen verkottaminen jne. Investointi erikseen.
- Kylän tai muutaman kylän yhteinen työskentelypiste / etätoimisto / yritysten yhteisdigi-innovaatiopiste. Suunnittelu ja yhteistyösopimukset hankkeessa, investoinnit erikseen.
- Kylän tai muutaman kylän yhteinen kiertotaloussuunnitelma ja sen toteutus. Esim. paalimuovi tai muu hankala jäte voi olla toiselle käytettävä materiaali. Suunnitelma ja yhteistyökuviot hankkeella, yritysrahoitus tai muut investoinnit omista toimenpiteistään.
- Liikkuva palvelukokeilu kylässä tai muutaman kylän alueella. Esim. kylän / kylien ja kunnan yhteistyönä. Hyvinvointialueen kanssa tehtävät kokeilut?
- Ympäristön suojelu tai muokkauskokonaisuus voi kattaa esim. johonkin vesialueeseen liittyvän suunnittelun, yhteistyöverkoston kokoamisen ja toimien toteuttamisen. Investoinnit erikseen.
- Valokuituverkon ja mahd. paikallis-/privaatti 5G-operaattoritoiminnan suunnittelu ja kokoonjuoksu. Investoinnit erikseen. Laajaa yhteistyötä ja uutta kumppanuutta
- Turvallisuus, varautuminen, huoltovarmuus, omavaraisuus, vesihuolto ym. Investointi erikseen.

<https://maaseutu.fi/> ja <https://maaseutuverkosto.fi/>

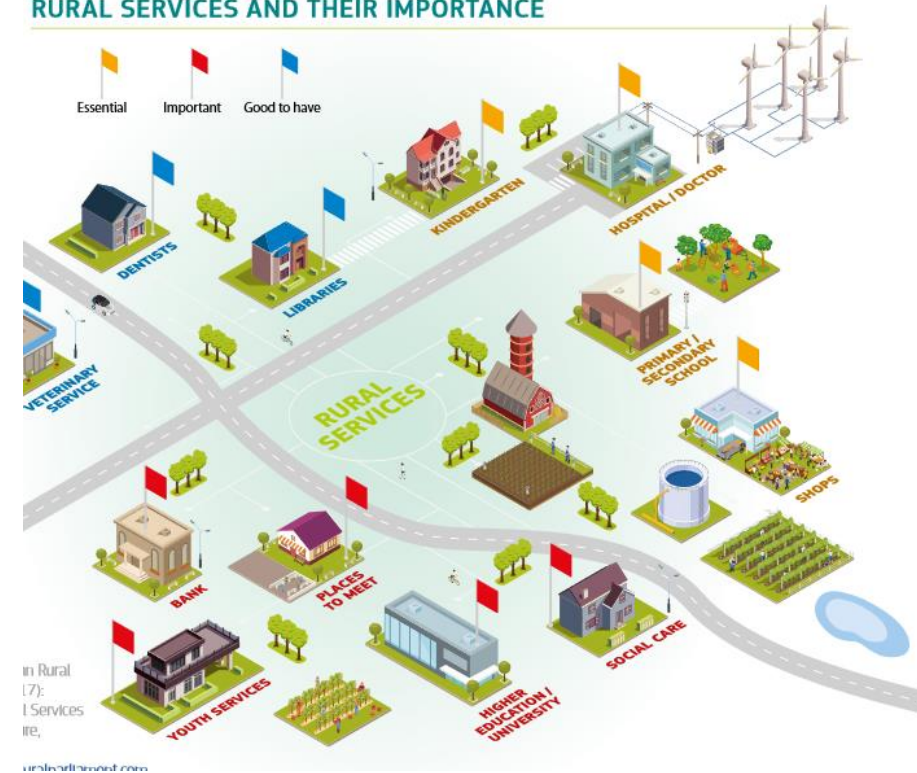
<https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maaseudun-palvelut-ja-elinkeinojen-kehittaminen/maaseudun-kehittamishankkeet/>

Ja vielä..

- <https://maaseutuverkosto.fi/verkostoidu/tapahtumat/>
- Älykäs kylä valtakunnallinen keskusteluryhmä:
- <https://maaseutuverkosto.fi/keskusteluryhmat/alykkaat-kylat-alykkaampi-maaseutu/>

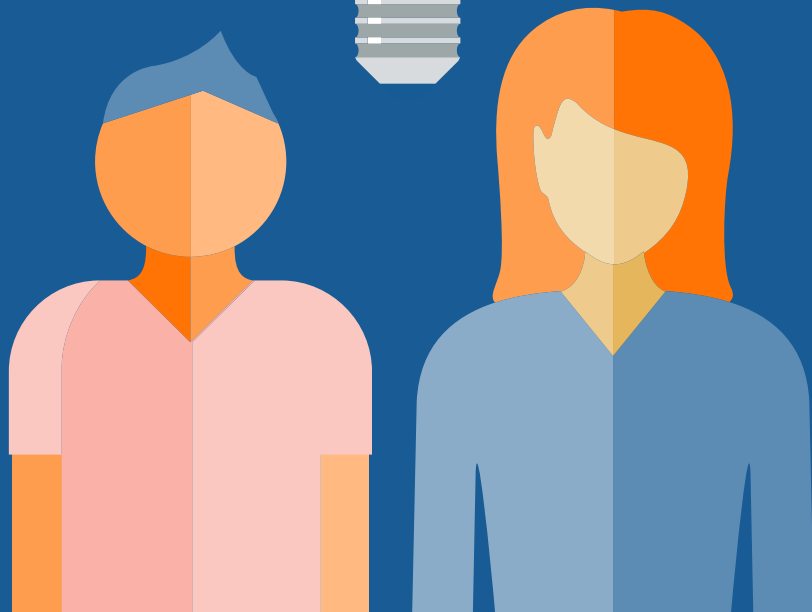
RURAL SERVICES AND THEIR IMPORTANCE

KIITOKSET!

maaseutu.fi

Euroopan unionin
rahoittama